

Svenskspråkig fostran och undervisning

I. Kuvaus toiminnasta

Inom resultatområdet för svenskspråkig fostran och undervisning följs riktlinjerna i de finskspråkiga avtalen och därför lyfts endast de svenskspråkiga särbehoven fram inom varje verksamhetsområde. Det svenskspråkiga resultatområdet täcker småbarnspedagogik, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning samt den fria utbildningen. De valda åtgärderna är viktiga och prioriterade inom svenskspråkig fostran och undervisning.

Svenskspråkig småbarnspedagogik består av både kommunal och privat produktion. Servicebehovet finns i centrum eftersom de svenskspråkiga skolorna betjänar också kranskommunernas elever. En strategisk linjedragning är att förskoleundervisningen sker i kommunal regi i anslutning till skolorna.

Den grundläggande utbildningen sker i följande enheter: Cygnaeus skola/Braheskolan, Sirkkala skola, Sirkkalabackens skola och i S:t Olofsskolan. Av de 1284 elever som finns inom grundläggande utbildning har 7,2% av eleverna särskilt stöd och 11,9% intensifierat stöd.

Katedralskolan erbjuder nationellt sett högklassig gymnasieutbildning. Åbo svenska arbetarinstitut erbjuder i växelverkan med närskapet efterfrågebaserad vuxenutbildning på svenska inom ramen för den fria bildningen. I de svenskspråkiga skolorna finns ett stort antal elever (19,3%) från kranskommunerna eftersom de inte har egen svenskspråkig utbildning.

II. Toimintaympäristön muutos

Åbo har avtal med kranskommuner om skolgång på svenska i Åbo. I Åbo stads prognoser syns inte de utsocknes elever som varje år kommer till de svenskspråkiga skolorna. I prognoserna syns heller inte de elever från S:t Karins som inleder sin skolgång i S:t Olofsskolan i åk 7. I medeltal kommer det ca 10 - 15 utsockneselever till åk 1 som inte syns i prognoserna. Ett tiotal finskspråkiga elever kommer varje år till årskurs 1 och de syns inte heller i nuvarande prognoser utgående från svenskspråkigt registrerade barn. För att servicebehovet skall kunna tillgodoses är det av yttersta vikt att både Sirkkala skolas nybygge håller tidtabellen och att S:t Olofsskolans projektplan framskrider så snabbt som möjligt. Både Sirkkala skola och S:t Olofsskolan befinner sig i ersättande utrymmen vid ingången av 2023. Hösten 2023 kommer Sirkkala skola att inleda läsåret i nybygge och nyrenoverade lokaliteter på Sirkkalagatan 20. Detta medför ökade hyreskostnader samt en utvidgning av volymen i Sirkkala skola från två parallellklasser till tre parallellklasser. Sirkkalabackens specialskola i årskurserna 1 - 9 planeras att fusioneras med Sirkkala skola och S:t Olofsskolan från hösten 2023. En ökning av volymen i Sirkkala skola kommer att påverka nuvarande elevupptagningsområden mellan Sirkkala skola och Cygnaeus skola så att en större del av eleverna styrs mot Sirkkala skola. Därtill behövs utrymme för smågruppsundervisning i Cygnaeus skola. En ändring av elevupptagningsområdena planeras träda i kraft från 1.1.2023 och är en del av centrumutredningen för den svenskspråkiga servicen gällande skolor och daghem.

Det är viktigt att det svenska området ses som en sammanhängande helhet när utrymmesbehoven planeras så att lärostigarna kan hållas tydliga och sammanhållna. Vid prognostiseringen av tillströmningen till de svenskspråkiga skolorna så behövs mera ingående analyser än befolkningsregistrets uppgifter som inte ger en tydlig bild av behovet av service. Personaltillgången inom småbarnspedagogiken är ytterst utmanande och behöver under de närmaste åren tryggas med olika åtgärder för att säkra en kvalitativ småbarnspedagogik. Antalet reservpersoner inom småbarnspedagogiken behöver ökas för att personaldimensioneringen skall kunna täckas vid personalens frånvaro och därtill behöver den utmanande personalbristen stödjas upp med vice föreståndare som ges tid för att handleda personalen i högre grad. Treformsstödet inom småbarnspedagogiken kommer att kräva ytterligare personresurser och specialpedagogiskt kunnande inom småbarnspedagogiken. Möjligheter till fortbildning för personalen inom småbarnspedagogiken behöver kunna förverkligas oberoende av den utmanande personalsituationen.

III. Kehittämissuunnitelma

Verksamhetskulturen förändras i linje med de nya läroplanerna. Fokus för den pedagogiska fortbildningen är implementeringen av läroplanerna på alla stadier med fokus på bedömningskulturen och inlärningsmiljön. I gymnasiet fokuseras på mångsidig bedömning och genrep pedagogik. Den digitala lärmiljön utvecklas på alla stadier. Kompetensutvecklingen stöds av att skolorna deltar i nätverk med övriga finlandssvenska skolor ex. Haru-skolorna där barns och ungas utveckling i socioemotionella färdigheter stärks i arbetet för en socialt hållbar skolvardag. I nätverket Framtidsdalen deltar både enhetschefer och rektorer inom den svenska ledningsgruppen med att stärka förutsättningar och strukturer för ett hållbart ledarskap. Nya strukturer för ett delat ledarskap utvecklas inom småbarnspedagogiken. I spåren efter coronan läggs under 2023 speciell vikt vid att fånga upp både nya potentiella och f.d. gamla studerande till Arbis för att öka deras välmående och delaktighet. Under läsåret 2022-2023 lyfts följande två bildningslöften i fokus: vi lovar kontinuitet genom alla stadier samt vi lovar att alla får nå sin egen potential. Bildningslöftena konkretiseras på enhetsnivå och rapporteras i serviceavtalet.

Behörig svenskspråkig personal både inom den egna verksamheten och inom elevvårdens stödtjänster är en grunden för en hög kvalitet på verksamheten. Åtgärder på olika plan krävs för att få behörig svenskspråkig personal till småbarnspedagogiken.

Det finns behov av att möjliggöra systematisk integrering av invandrare som vill välja en svenskspråkig lärostig och beredskap för hur detta kunde förverkligas borde utvecklas.

IV. Tunnusluvut

Tunnusluku	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Ennuste 2022	Ennuste 2023	Ennuste 2024
------------	----------------	----------------	----------------	--------------	--------------	--------------

Svenskspråkig småbarnspedagogik: Barn i kommunala enheter	344	415	412*	414	-	-
Svenskspråkig småbarnspedagogik: Varav barn i förskola	121	116	130	115	-	-
Svenskspråkig småbarnspedagogik: Servicesedel	238	240	211	197	-	-
Grundläggande utbildning 1-6: elevantal	775	808	813	785*	779	767
Grundläggande utbildning 7-9: elevantal	411	411	438	479	502	501
Gymnasiet: antal studerande	288	283	289	310	330	350
Arbis	-	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000

V. Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tunnusluvun mit-tayksikkö	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021	Toteutuma 2022	Tavoite 2023
Undervisningstimmar Arbis	-	3 100	-	4 000	4 000

VI. Toimenpiteet

Toimenpide	Vastuuhenkilö
Kvaliteten på undervisningen följs kontinuerligt upp genom den enkät som elektroniskt sänds till varje studerande/kund	Rektor

efter avslutad kurs/föreläsning. Även deltagarantalet utgör en direkt kvalitetsmätare.	
I spåren efter coronan läggs under 2022 speciell vikt vid att fånga upp både nya potentiella och f.d. gamla studerande till Arbis för att öka deras välmående och delaktighet. (Arbis)	Rektor
Arbis efter att också skapa kurser som enligt behov uppfyller kraven för Koski. I det första skedet beaktas detta i delar av språkundervisningen i svenska. (Arbis)	Rektor
I Katedralskolan implementeras den nya läroplanen och den fortgående bedömningen utvecklas. (Katedralskolan)	Rektor; lärare
Den digitala lärmiljön utvecklas med beaktande av erfarenheter från distansundervisningen. (Katedralskolan)	Rektor; lärare
Inlärningsmiljön utvecklas för att stärka välmående genom positiv psykologi och djupinläring. (Katedralskolan)	Rektor; lärare
Skolspråket, elevvården och välmåendet i fokus. (St:Olofsskolan)	Rektor; lärare
Deltar i projektet "Den välmående skolan" och tar i bruk en ny skolvis elevvårdsmodell. (Cygnaeus)	Rektor; lärare
Läsutvecklingen följs upp digitalt på individnivå för att ge rätt stöd i rätt tid. (Cygnaeus/Sirkkala)	Speciallärare
Svenskspråkig pilotskola i DigiOne. (Cygnaeus)	Rektor
Systematiserat samarbete med förskolan och med S:t Olofsskolan. (Sirkkala/ Sirkkalabacken)	Rektor
Lärarnas kunnande ökas genom kompanjonlärarskap, skuggning av kolleger och utbildning i positiv psykologi. (Sirkkala/ Sirkkalabacken)	-
Integrering i åk 1-3. Strukturerad inklusion av specialelever i åk 4-6. (Sirkkala/ Sirkkalabacken)	Rektor; lärare
Systematiskt arbete för att främja hela personalens välbefinnande, arbetsförmåga och gemenskap inom arbetsla-	-

get. (Småbarnspedagogik)	
Förebyggande av utanförskap och utslangning bland barnen, främja delaktighet. (Småbarnspedagogik)	-
Främja läsning så att varje barn flera gånger i veckan medverkar i kvalitativa och inspirerande lässtunder och får betydelsefulla läsoplevelser. (Småbarnspedagogik)	-
utemiljön utvecklas och utnyttjas dagligen för planerlig pedagogisk verksamhet och den ledda lekverksamheten genomförs dagligen på alla enheter. (Småbarnspedagogik)	-
Allt fler i personalen har möjlighet att utbilda sig till lärare inom småbarnspedagogik. (Småbarnspedagogik)	-

VII. Henkilöstöstr. toimenpiteet

Painopiste	Toimenpide	Vastuhenkilö
-	-	-

